

FI

Rue Belliard 99, B-1040 Bryssel, puh. +32 (0)2 546 9011, faksi +32 (0)2 513 4893, Internet <http://www.esc.eu.int>

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

NAT/256
Maaseudun kehittäminen /
maaseuturahasto

Bryssel 9. maaliskuuta 2005

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

LAUSUNTO

aiheesta

Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston
(maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen

KOM(2004) 490 lopullinen – 2004/0161 CNS

Neuvosto päätti 10. marraskuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 37 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston
(maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen
KOM(2004) 490 lopullinen – 2004/0161 CNS.

Myös Euroopan parlamentti ilmoitti 21. joulukuuta 2004 päivätyssä kirjeessä 14. joulukuuta 2004 tekemästään päätöksestä pyytää ehdotuksesta Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto.

Asian valmistelusta vastannut "maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö" -erityisjaosto antoi lausuntonsa 17. helmikuuta 2005. Esittelijä oli Gilbert **Bros**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 9.–10. maaliskuuta 2005 pitämässään 415. täysistunnossa (maaliskuun 9. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 125 puolesta, 6 vastaan 8:n pidättyessä äänestämästä.

*

* *

1. Johdanto

1.1 Eurooppa-neuvoston Berliinissä maaliskuussa 1999 hyväksymässä Agenda 2000:ssa maaseudun kehittäminen vahvistettiin yhteisen maatalouspolitiikan toiseksi pilariksi. Maaseudun kehittämissäntäpolitiikan avulla on määrää tukea koko Euroopan unionin alueella toteutettavia markkinapolitiikan uudistuksia. Kesäkuussa 2003 tapahtuneessa maatalouspolitiikan uudistuksessa YMP:n toisen pilarin asema vahvistettiin ottamalla käyttöön uusia toimenpiteitä, jotka liittyvät tuotteiden menekinedistämiseen, elintarviketurvallisuuteen ja eläinten hyvinvointiin. Näiden uusien suuntaviivojen mukaisesti maaseudun kehittämiseen suunnattuja taloudellisia resursseja on määrää vahvistaa.

1.2 Marraskuussa 2003 pidetyn Salzburgin konferenssin päätelmiä noudatellen komissio esittelee rahoitusnäkyviä koskevassa tiedonannossaan sekä tämän lausunnon aiheena olevassa asetusehdotuksessa seuraavat kolme maaseudun kehittämissäntäpolitiikan päätavoitetta:

- Parannetaan maataloussektorin kilpailukykyä rakenneuudistustuen avulla.
- Parannetaan ympäristön ja maaseudun tilaa tukemalla kestäväää maankäyttöä.
- Parannetaan maaseudun asukkaiden elämänlaatua ja kannustetaan taloudellisen toiminnan monipuolistamista maanviljelijöille ja muille maaseudun toimijoille suunnatuilla toimenpiteillä.

1.3 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea pitää näitä ehdotuksia erittäin tärkeinä. Oma-aloitteisessa lausunnossaan "YMP:n toinen pilari: maaseudun kehittämissäntäpolitiikan mukauttamisen tulevaisuudennäkymät"¹ komitea korostaa maaseudun kehittämissäntäpolitiikan olevan osa laajempaa ongelmakokonaisuutta, johon liittyvät

- unionin laajentumisen onnistuminen (25:n jäsenvaltion EU:ssa väestöstä yli puolet asuu maaseutualueilla)
- elintarvikkeiden korkean turvallisuustason varmistaminen, joka liittyy myös kestävään kehityksen tavoitteeseen
- sellaisen eurooppalaisen maatalousmallin säilyttäminen, joka mahdollistaa maatalouden monitoimisuuden ja maataloustoiminnan harjoittamisen tasapainoisesti kaikkialla Euroopan unionissa.

1.4 Ongelmakentän hahmottamiseksi komitea määritteli edellä mainitussa lausunnossaan ne periaatteet, joiden on ohjattava tulevaa maaseudun kehittämissäntäpolitiikkaa:

- Maaseutualueiden kehitys edistää EU:n alueellista yhteenkuuluvuutta; niiden on tästä syystä oltava tärkeällä sijalla aluepolitiikan ensisijaisissa tavoitteissa.
- YMP:n toisen pilarin päätavoitteina tulee olla maatalouden tukeminen sen mukautuessa rakennemuutoksiin sekä kansalaisten odotuksiin vastaaminen.
- Tähän politiikkaan suunnattujen varojen on oltava riittävät, jotta EU voi osoittaa sitoutuvansa maaseutualueiden kehittämisen.
- Vain monitoimisuutta korostava lähestymistapa maataloustuotantoon voi auttaa säilyttämään maaseudun elävänä.
- Saman komissaarin on vastattava sekä maatalousasioista että maaseudun kehittämisestä.

Johdonmukaisena jatkona asiaa koskevalle työlleen komitea tulee toimittamaan muille toimielimille tiedoksi lausuntonsa, jossa käsitellään komission ehdotusta maaseudun kehittämisen tukemiseksi.

1.5 Komissio on kuullut laajalti asianomaisia toimijoita ja myös komitealla on ollut useaan otteeseen, erityisesti neuvoa-antavissa komiteoissa, mahdollisuus esittää näkemyksiään. Laaja kuulemismenettely on osoitus komission avoimesta asenteesta, ja komitea toivookin komission ottavan huomioon käynnistetyn lainsäädäntäprosessin yhteydessä esitetyt ehdotukset.

1.6 Komitea tulee laatimaan erillisen lausunnon maaseuturahaston ja maataloustukirahaston soveltamisalaan kuuluvien toimien rahoittamisen uudesta oikeusperustasta (KOM(2004) 489 lopullinen – 2004/0164

CNS)². Tässä lausunnossa käsitellään näin ollen maaseudun kehittämisohjelmien täytäntöönpanoon liittyviä hallinnollisia näkökohtia.

2. Komission ehdotus

- 2.1 Komission ehdotus liittyy tavoitteeseen parantaa EU:n maaseudun kehittämisselkeyttä ja avoimuutta. Tästä syystä komissio ehdottaa erityisen rahaston (Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston eli maaseuturahaston) perustamista. Maaseuturahaston tavoitteena on edistää maaseudun kestävästä kehittämisestä kaikkialla yhteisössä tavalla, joka täydentää yhteisen maatalouspolitiikan markkina- ja tulotukivälineitä, koheesio politiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa.
- 2.2 EU:n tasolla määriteltyjen tavoitteiden ja maaseudun kehittämisohjelmien täytäntöönpanon keskinäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi komissio ehdottaa maaseudun kehittämistä koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen laatimista. Neuvoston on määrä vahvistaa ne. Jäsenvaltioiden tehtävänä on laatia kansalliset strategiasuunnitelmansa yhteisön strategisten suuntaviivojen perusteella. Suunnitelmat ja maaseudun kehittämisohjelmat on määrä laatia niin, että komission, jäsenvaltioiden ja jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja elinten (alue- ja paikallisviranomaiset, talouselämän edustajat ja työmarkkinaosapuolet sekä kaikki muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat tahot) välillä käydään tiiviitä neuvotteluita.
- 2.3 Ohjelmatyön seurannan täydentämiseksi komissio ehdottaa, että kunkin jäsenvaltion on laadittava vuotuinen yhteenvedokertomus, jossa tarkastellaan maaseudun kehittämisohjelmien saavutuksia ja tuloksia suhteessa kansallisessa strategiasuunnitelmassa määritettyihin indikaattoreihin ja joka sisältää kustakin ohjelmasta laadittujen jatkuvien arviointien tulokset. Komissio puolestaan laatii vuosikertomuksen neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.
- 2.4 Komissio ehdottaa, että 26 nykyistä ja uutta ehdotettua toimenpidettä – kuten Natura 2000 -tuet, metsätalouden ympäristötuet ja paikallisviranomaisten kouluttaminen paikallisten hankkeiden suunnitteluun – ryhmitellään kolmeen toimintalinjaan, joilla on eri tavoitteet ja joita kutakin varten asetetaan seuraavat ohjelmasuunnitelmia koskevat vähimmäisvaatimukset:
- 15 prosentin osuus rahoituksesta on osoitettava toimintalinjaan 1, "maa- ja metsätalouden kilpailukykyyn parantaminen" ja 15 prosenttia toimintalinjaan 3, "maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen ja maaseutualueiden elämänlaatu"
 - 25 prosentin osuus on osoitettava toimintalinjaan 2, "ympäristö ja maankäyttö".
- 2.4.1 Toimintalinja 1 keskittyy maa- ja metsätalouden kilpailukykyyn parantamiseen. Toimintalinjaan sisältyy neljänlaisia toimenpiteitä:
- alan toimijoiden toimintaedellytysten parantaminen
 - alan fyysisten toimintaedellytysten rakenteellinen uudistaminen
 - maataloustuotannon ja -tuotteiden laadun parantaminen
 - kaksi uusia jäsenvaltioita koskevaa siirtymäkauden toimenpidettä, jotka liittyvät osittaisten kotitarvetilojen tukemiseen ja tuottajaryhmien perustamiseen.
- 2.4.2 Toimintalinja 2, "ympäristö ja maankäyttö", keskittyy maa- ja metsätalouden kestäväseen käyttöön. "Epäsuotuisia alueita" koskevaa toimenpidettä tarkistetaan välimuotoalueiden määrittelyn osalta (uusi määrittely perustuu ainoastaan luonnonoloja koskeviin kriteereihin). Lisäksi yleisenä vaatimuksena on, että tuensaajatasolla noudatetaan maa- ja metsätaloutta koskevia EU:n ja kansallisia pakollisia vaatimuksia (suorien tukien riippuvaisuus YMP:n ensimmäisestä pilarista).
- 2.4.3 Toimintalinja 3, "maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen ja maaseutualueiden elämänlaatu", sisältää toimenpiteitä, jotka liittyvät maaseutualueiden taloudellisen toiminnan – sekä maanviljelijöiden että muiden kuin maatalouden elinkeinoja harjoittavien toiminnan – laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle sekä maaseutualueiden elämänlaadun parantamiseen (maaseutuväestön peruspalvelut, infrastruktuurit). Lisäksi siihen sisältyy paikallisviranomaisille suunnattuja toimenpiteitä, jotka tähtäävät paikallisen kehitysstrategian valmistelun ja täytäntöönpanon edellyttämien valmiuksien hankkimiseen ja

toiminnan kannustamiseen.

- 2.5 Leader-lähestymistapaa laajennetaan koskemaan kaikkia kolmea toimintalinjaa, ja sen täytäntöönpanoon on varattava vähintään 7 prosenttia maaseudun kehittämiseen myönnettävästä kokonaisrahoituksesta. Komission ehdotuksen mukaan tähän ohjelmaan on osoitettava suoritusvaraus (3 prosenttia maatalousrahastosta).
- 2.6 Rahoituksen osalta komissio ehdottaa, että kaudeksi 2007–2013 tätä politiikkaa varten varataan 88,75 miljardia euroa. Tuen mukauttamisesta saadaan vuosittain varoja maaseuturahastoon kaikkia kolmea toimintalinjaa varten (noin 8 miljardia euroa kauden aikana).

3. Yleistä

- 3.1 Komitea pitää tervetulleena komission ehdotusta, johon sisältyy yhtäältä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (eli maaseuturahaston) ja toisaalta maataloustuotteiden markkinapolitiikkaa ja suoraa tukea koskevan Euroopan maatalouden tukirahaston (eli maataloustukirahaston) perustaminen. Komitea korostaa myös, että kyseisen lainsäädäntöehdotuksen taustana ovat maaseudun kehittämistä laajentuneessa Euroopan unionissa käsitellessä Salzburgin konferenssin päätelmät. Komitea kiinnittää kuitenkin Euroopan parlamentin ja neuvoston huomion siihen, että ehdotukseen on tehtävä eräitä muutoksia, jotta kunnioitettaisiin niitä maaseudun kehittämissä politiikan periaatteita, joista komitea on oma-aloitteisessa lausunnossaan muistuttanut.
- 3.2 Ensinnäkään ehdotusta maaseudun kehittämistä tukevan yhden ainoan rahaston perustamisesta ei voi tehdä kytkemättä sitä johonkin Euroopan unionin nykyisistä politiikoista. Salzburgin konferenssin päätelmissä, kesäkuussa 2003 Luxemburgissa kokoontuneen neuvoston päätelmissä sekä ETSK:n antamissa suosituksissa³ korostetaan, että maaseudun kehittämissä politiikan (YMP:n toisen pilarin) on tuettava maatalouden mukauttamista (YMP:n ensimmäistä pilaria). Tästä syystä ETSK toivoo, että ehdotuksen 3 artiklaan lisätään viittaus perustamissopimuksen 33 artiklaan, jossa määritellään yhteisen maatalouspolitiikan yleiset tavoitteet.

3.2.1 Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "3 artikla – Tehtävät

1. Maaseuturahasto edistää osaltaan maaseudun kestävästä kehittämisestä kaikkialla yhteisössä tavalla, joka täydentää ja täydentää yhteisen maatalouspolitiikan muita välineitä (yhteisen maatalouspolitiikan markkina- ja tulotukivälineitä). , koheesiopolitiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa. Näin se edistää perustamissopimuksen 33 artiklassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista.

2. Maaseuturahastosta myönnettävä tuki täydentää myös koheesiopolitiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa."

- 3.3 Komitea katsoo, että maaseudun taloudellinen kehitys perustuu myös maatalouden ja muiden alojen toimijoiden toisiaan täydentävään työhön. Komitea suhtautuu myönteisesti ehdotuksiin maatalouden ulkopuolisen toiminnan kehittämisestä sekä pien- ja mikroyritysten tukemisesta pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan mukaisesti, sillä toimet ovat merkittäviä uusien työpaikkojen luomisessa maaseudulle.
- 3.4 Maaseuturahaston tavoitteiden arviointi- ja sopeuttamismenettelyt eivät sovi yhteen yhteisen maatalouspolitiikan kehittämissä aikataulun kanssa. Komissio on nimittäin korostanut, että kesäkuussa 2003 sovitulla YMP:n uudistuksella on erilaiset vaikutukset eri alueilla ja että kaudella 2008–2009 uudet jäsenvaltiot luopuvat yksinkertaistetusta järjestelmästä ja komissio arvioi käyttöön otettuja erilaisia tuotantomääristä irrotetun tuen järjestelmiä. Siksi vaikuttaa tarpeelliselta, että maaseudun kehittämissä politiikan strategisessa seurannassa EU:n tasolla otetaan huomioon YMP:n ensimmäisen pilarin aikataulu.
- 3.4.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "13 artikla – Komission vuosikertomus**

1. Komissio laatii ensimmäisen kerran vuonna 2009 ja sen jälkeen kunkin vuoden alussa vuosikertomuksen, jossa tehdään tiivistelmä kansallisten strategiasuunnitelmien ja yhteisön strategisten suuntaviivojen täytäntöönpanoon liittyvistä tärkeimmistä saavutuksista, suuntauksista ja haasteista sekä YMP:n kehityksen ja maataloustuotteiden kansainvälisten markkinoiden suuntausten vaikutuksista

maaseutualueisiin."

- 3.5 Heinäkuussa 2004 antamassaan oma-aloitteisessa lausunnossa⁴ komitea piti rahoitusta koskevaa komission ehdotusta vaatimattomana asetettuihin tavoitteisiin nähden. Maaseudun kehittämiseen osoitetun kokonaisbudjetin on kaudella 2007–2013 määrä olla lähes 96 miljardia euroa 25 jäsenvaltion EU:ssa, kun se nykyisellä kaudella on 65 miljardia euroa 15-jäsenistä EU:ta varten. Vaikka komissio asiakirjansa (KOM(2004) 490 lopullinen) perusteluosassa toteaa yli puolen EU:n väestöstä asuvan maaseutualueilla, maaseuturahastolle myönnetty talousarvio vastaa vain 28:aa prosenttia aluepolitiikkaan suunnatuista varoista ja 32,5:tä prosenttia YMP:n ensimmäiseen pilariin suunnatuista varoista (tuen mukauttaminen mukaan luettuna). Siksi on varmistettava, ettei maaseuturahasto jää ainoaksi maaseutuja tukevaksi rahoitusvälineeksi. Tämä johtaisi maaseutualueiden ghettoutumiseen.
- 3.5.1 Näin ollen on välttämätöntä vahvistaa tämän politiikan sekä aluepolitiikan ja henkilöresurssien kehittämiseen tähtävien politiikkojen (Euroopan sosiaalirahasto) välistä täydentävyyttä. Siksi komitea epäilee, onko järkevää rahoittaa maaseudun pieniä perusrakennehankkeita ainoastaan maaseudun kehittämisselityksen avulla, ja onko paikallisviranomaisten valmiuksien kehittäminen syytä sisällyttää maaseuturahaston toimialaan, kun se oikeastaan kuuluu Euroopan sosiaalirahastolle.
- 3.5.2 Komitea pitää erittäin tervetulleena sitä, että kehityksessä jälkeen jääneitä alueita varten varataan oma vähimmäisrahoitusosuus (31 miljardia euroa). Tämä on enemmän kuin nykyiselle kaudelle varattu 21 miljardia euroa.
- 3.5.3 Leader-lähestymistapaan käytettävät määrärahat nousevat 2,2 miljardista eurosta 8,8 miljardiin euroon (7 prosenttia maaseuturahastosta + 3 prosenttia suoritusvarauksesta). Tämä on prosentteina mitattuna suurin lisäys. Komitea kannattaa Leaderin sisällyttämistä maaseudun kehittämisselitykseen omana toimintalinjanaan. Näin voidaan vakiinnuttaa kansalaisyhteiskunnan osallistuminen maaseudun kehittämiseen. Menetelmä on yhtä tärkeä kuin tavoitteetkin, ja komitea pitää valitettavana sitä, ettei innovatiivisiin ja kokeiluluonteisiin toimiin kannusteta enempää kuin komission ehdotuksessa tehdään. Komitea kiinnittää komission huomion todelliseen vaaraan, jonka taloudellisten velvoitteiden asettaminen liian korkeiksi saattaa aiheuttaa. Olisi valitettavaa, jos kireässä budjettitilanteessa Leader-toimintalinja jäisi hyödyntämättä hallinnollisista tai paikallisen julkisen rahoituksen puutteeseen liittyvistä syistä. Tästä syystä komitea ehdottaa, että vaadittavaa vähimmäismäärää alennettaisiin kaikkien jäsenvaltioiden osalta (4 prosentin vähimmäismäärä olisi sopivampi nykyinen ohjelmakausi huomioon ottaen). Vähimmäistaso ei kuitenkaan vaikuttaisi jäsenvaltioiden mahdollisuuteen painottaa Leader-lähestymistapaa enemmän niin tahtoessaan.
- 3.5.4 Noin 50 miljardia euroa jäisi "perinteisten" maaseudun kehittämisselityksen toimien rahoittamiseen. Summa lisääntyisi vain 8 miljardia euroa sen johdosta, että varoja siirretään YMP:n ensimmäisestä pilarista toiseen pilariin. Komitea ehdottaa, että tuen mukauttamisesta saadut varat siirretään ainoastaan toimintalinjoihin 1 ja 2, jotta näin voidaan asetetun tavoitteen mukaisesti tukea maatalouden mukautumista. Tämä ei myöskään estäisi jäsenvaltioita jakamasta määrärahoja haluamallaan tavalla eri toimintalinjoille maaseudun kehittämisselityksiä hyväksyessään. Lisäksi tuen mukauttamisesta saatujen varojen jakamisessa olisi loogisesti noudatettava asetukseen 1782/2003 sisältyvässä 10 artiklassa määriteltyä ehdollisuusperiaatetta. Ehdollisuutta voidaan kuitenkin soveltaa ainoastaan toimintalinjoihin 1 ja 2 sisältyviin toimiin.

Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "70 artikla – Varat ja niiden jako

[...]

6. Edellä 5 kohdassa esitettyjen määrien lisäksi jäsenvaltioiden on otettava ohjelmatyötä varten huomioon tukien mukauttamisesta saadut määrät, joista säädetään [YMP:n rahoituksesta annetun] asetuksen (EY) N:o .../... 12 artiklan 2 kohdassa. Nämä määrät siirretään [maaseuturahastosta annetussa] asetuksessa (EY) N:o .../... määritellyille toimintalinjoille 1 ja 2."

- 3.5.5 Komissio ehdottaa seuraamusjärjestelmän soveltamista viljelijöihin siitä syystä, että toimintalinjan 2 toimet ovat riippuvaisia YMP:n ensimmäisestä pilarista saatavista tuista. Koska tätä ehdollisuutta sovellettaisiin ainoastaan viljelijöihin, komitea ei voi tukea kyseistä ehdotusta. Tuloksena olisi

ainoastaan ammattiin perustuva erottelu. Komitea muistuttaa kannattavansa julkista tukea saavien tasavertaisen kohtelun periaatetta.

- 3.5.6 Kustannusarviossaan komissio arvioi vuosittain tarvittavan 6,1 miljardia euroa Natura 2000 -verkoston toteuttamiseen. Suuren osan tästä rahoittaa EU yhteisrahoituksen muodossa. Yhteisön osuus voitaisiin rahoittaa maaseuturahastosta: esimerkiksi korvaukset, jotka on maksettava maanomistajille ja maankäyttäjille. Komitea on antanut erillisen lausunnon, jossa käsitellään yksinomaan Natura 2000 -verkoston rahoittamista koskevaa komission ehdotusta⁵. Launnessaan komitea toteaa, että Natura 2000 -verkoston rahoittaminen on uusi lisätehtävä, jota varten ollaan perustamassa oma rahoitusvälineensä. Siihen myönnetty määrärahat eivät kuitenkaan – poliittisista lupauksista huolimatta – juurikaan lisääny. Komitea toteaa selvästi voivansa hyväksyä komission ehdotuksen ainoastaan, jos
- Natura 2000 -verkoston toteuttamiseen tarvittavat resurssit myönnetään rahoitusnäkymissä maaseudun kehittämiseen varattujen määrärahojen lisäksi (eikä nykyisten ohjelmien kustannuksella)
 - kyseiset lisämäärärahat varataan ainoastaan Natura 2000 -verkostoon liittyviin toimiin (jottei niitä voida käyttää muuhun kuin tähän tärkeään tarkoitukseen).

- 3.5.6.1 Tästä syystä komitea ehdottaa 36 ja 43 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden säilyttämistä, toisin sanoen tulonmenetysten korvaamista alueilla, jotka kärsivät erityishaitoista Natura 2000 -alueella sijainnin vuoksi. Komitea suosittaa kuitenkin, että toimesta 53 poistetaan osa, joka koskee Natura 2000 -verkoston toiminnan rahoittamista, sillä tätä varten on oltava oma erityisohjelmansa.

Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "53 artikla – Luonnonperinnön suojelu, edistäminen ja hoito

Edellä 49 artiklan a kohdan iv alakohdassa tarkoitettu tuki koskee toimia, jotka liittyvät ympäristötietoisuuden lisäämiseen ja matkailun kehittämiseen ~~sekä Natura 2000 -alueisiin ja muihin korkean luonnonarvon alueisiin liittyvien suojelu- ja hoitosuunnitelmien laatimiseen.~~"

- 3.6 Komitea pitää tervetulleena sitä, että komissio myöntää tarpeen kompensoida vuoristoalueiden luonnonhaittoja. Komitea suhtautuu kuitenkin epäilevästi epäsuotuisia alueita koskevaan komission ratkaisuehdotukseen. Komission ehdottama ratkaisu merkitsisi sekä tukeen oikeutettujen alueiden määrän että yhteisön tuen määrän vähentämistä. Komitea muistuttaa, että luonnonoloista johtuvat tekijät (maatalouteen, ilmastoon tai vesivarantoihin liittyvät tekijät) on kaikki otettava huomioon luokiteltaessa luonnonhaitoista kärsiviä alueita. Tämä siitä syystä, että juuri vähäisten luonnonhaittojen kasautuminen haittaa merkittävästi maaseutualueiden kehitystä. Lisäksi komitea ehdottaa, että yhteisön tukea vähennetään asteittain niiltä alueilta, joita ei enää luokitella luonnonhaitoista kärsiviksi alueiksi. Näin suunnitellaan tehtäväksi myös aluepolitiikassa. Jos tukea vähennettäisiin asteittain, voitaisiin lieventää maataloilille koituvia taloudellisia ongelmia.
- 3.6.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: lisätään uusi kohta 5 asetuksen 37 artiklaan – "Maatalouden ympäristötuet ja tuet eläinten hyvinvointia edistäviin toimiin**
[...]

5. Alueilla, joita ei tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön muutoksen vuoksi enää luokitella luonnonhaitoista kärsiviksi alueiksi (47 artiklan 3 kohdan a alakohta), otetaan käyttöön viiden vuoden pituinen siirtymäaika, jolloin viljelijöille ja metsänomistajille maksettavaa tukea vähennetään asteittain."

- 3.7 Maaseudun kehittämistä koskevan uuden asetuksen täytäntöönpanoa helpottaa epäilemättä paitsi se, ettei komissio halua määrittää kankeita säännöksiä asetuksen soveltamiselle, myös se, että komission pyrkimyksenä on joustavoittaa ohjelmien rahoitusta koskevia säännöksiä. Vaikka komitea kannattaakin periaatetta, joka mukaan kutakin toimintalinjaa varten määritetään vähimmäismäärät, komitea katsoo, ettei komission ehdotus tässä suhteessa ole johdonmukainen edellä esitetyn lähestymistavan kanssa. Asiaa koskeva tutkimus osoittaa, että maaseudun kehittämistä koskevaan nykyiseen asetukseen sisältyvän rahaston varojen käyttö riippuu suuresti määrin kunkin maan ja alueen maataloustoiminnan ja maaseutualueen erityispiirteistä. Komissio on myös korostanut, että kesäkuussa 2003 sovitulla

YMP:n uudistuksella on erilaisia vaikutuksia maaseutualueilla. Toissijaisuusperiaatteen noudattamiseksi ja jotta voidaan huomioida Euroopan maaseutualueiden erilaiset tilanteet, kutakin toimintalinjaa kohden laskettujen vähimmäismäärien tulisi yhteensä olla vähemmän kuin 50 prosenttia.

3.7.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "16 artikla – Toimintalinjojen välinen tasapaino**

Kuhunkin 4 artiklassa tarkoitettuun kolmeen tavoitteeseen suunnatun yhteisön rahoitusosuuden on oltava vähintään ~~15~~ 10 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on IV osaston I luvun I ja III jaksoissa tarkoitetuista toimintalinjoista 1 ja 3, ja vähintään ~~25~~ 20 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on I luvun II jaksossa tarkoitettusta toimintalinjasta 2."

3.8 Maaseudun kehittämisohjelmien arviointimenettelyn avulla voidaan varmistaa, että yhteisön varoja käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti. Komitea muistuttaa, että julkisen politiikan tavoitteet määräytyvät tulevien haasteiden mukaan eivätkä pelkästään erilaisista maaseudun kehittämisohjelmista saatujen tulosten perusteella. Komission pyrkimystä hallinnon yksinkertaistamiseen heikentävät runsaat päällekkäiset arviointimenettelyt, joten lopullisen tuensaajan kannalta komission ehdotuksilla on vähän suoraa vaikutusta.

3.9 Komitea korostaa lisäksi, ettei kysymystä hallinnon yksinkertaistamisesta käsitellä komission ehdotuksessa lopulliseen tuensaajaan asti. Vaikka tätä kysymystä käsitellään eritoten YMP:n rahoitusta koskevassa lausunnossa⁶, komitea muistuttaa olevansa huolissaan siitä, että menettelyjen yksinkertaistamista tapahtuu hyvin vähän lopullisen tuensaajan kannalta. Esimerkiksi 25 artiklassa komissio ehdottaa maatilojen nykyaikaistamista koskevien ehtojen yksinkertaistamista niin, ettei tiloille myönnettävän investointituen edellytyksenä enää ole normaalien markkinamahdollisuuksien olemassaolo (kyseessä oleva tuote, investointityyppi ja odotettu kapasiteetti). Kuitenkin 73 artiklassa säädetään, että maksetut tuet on perittävä takaisin, mikäli investointiin kohdistuu seitsemän vuoden kuluessa huomattavia muutoksia. Tämä uusi säännös voimistaa valvontaa ja asettaa suunnitteluvaiheessa oleville hankkeille uusia taloudellisen kannattavuuden ehtoja. Asetettu määräaika tuntuu liian pitkältä, kun otetaan huomioon rahoitettavien hankkeiden luonne ja tavoitteet.

3.10 Komitea on tyytyväinen siihen, että maaseudun kehittämisohjelmat on laadittava, hallinnoitava ja arvioitava kumppanuusperiaatteen mukaisesti (6 artikla), kuullen talouselämän edustajia ja työmarkkinaosapuolia. Komitea esittää, että tästä säännöksestä tehdään pakottava ja että kaikki maaseudun taloudellisia ja sosiaalisia toimijoita edustavat organisaatiot voivat osallistua kokonaisvaltaisesti maaseudun kehittämisen verkostoon unionin tasolla, jäsenvaltioiden valtakunnallisella tasolla sekä aluetasolla. Komitea toivoo myös voivansa osallistua tarkkailijana 95 artiklassa mainittuun "maaseudun kehittämiskomiteaan", kuten neuvoston päätökseen 1999/468/EY sisältyvän 7 artiklan mukaan on mahdollista. Näin järjestäytyneet kansalaisyhteiskunta voisi osallistua kaikkiin vaiheisiin yhteisön politiikkojen täytäntöönpanossa.

3.10.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "68 artikla – Eurooppalainen maaseudun kehittämisen verkosto**

Perustetaan 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti eurooppalainen maaseudun kehittämisen verkosto kansallisten verkostojen, ~~sekä~~ maaseudun kehittämisen alalla toimivien talous- ja sosiaalialan järjestöjen ja viranomaisten sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean verkottamiseksi yhteisön tasolla."

3.10.2 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "69 artikla – Kansalliset maaseutuverkostot**

Kunkin jäsenvaltion on perustettava kansallinen maaseutuverkosto, joka kokoaa yhteen kaikki maaseudun kehittämisen parissa toimivat talous- ja sosiaalialan järjestöt ja viranomaiset sekä järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa edustavan tahon."

4. **Erityistä**

4.1 Komitea katsoo, että maaseudun kehittämiseen tähtävien 26 toimenpiteen ryhmittely kolmeen toimintalinjaan selkeyttää ehdotettua asetusta. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tietyt toimenpiteet kuuluisivat pikemminkin toimintalinjaan 3, sillä niiden täytäntöönpanossa otetaan yhä enemmän

huomioon maaseutualueiden maankäyttö kaikkine siihen liittyvine osatekijöineen. Komitea ehdottaakin, että toimenpiteet, jotka luetellaan 28 artiklassa (maa- ja metsätalouden kehittämiseen liittyvien infrastruktuurien parantaminen ja kehittäminen), 38 artiklassa (tuottamattomat maatalousinvestoinnit) ja 46 artiklassa (tuottamattomat metsäinvestoinnit), siirretään toimintalinjaan 3.

4.2 Komitea on jo aiemmin, vuonna 2001 antamassaan lausunnossa⁷, korostanut, että on tärkeää tukea nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista ja viljelytoiminnan jatkuvuutta. Tämän kysymyksen tulisi olla yhtenä painopisteenä myös maaseudun kehittämistä koskevassa tulevassa strategisessa suunnitelmassa, eikä nuorten viljelijöiden aloitustukea pitäisi rajoittaa kertapalkkioksi, kuten komission ehdottaman asetuksen 21 artiklassa säädetään. Ennen kaikkea tulisi valvoa, ettei myönnettäviä määriä vähennetä.

4.2.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "21 artikla – Nuorten viljelijöiden aloitustuki**

2. Tuki myönnetään

- kertapalkkiona, jonka enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä I
 - korkotukena lainoille, jotka on otettu maataloustoiminnan aloittamisesta johtuvien kustannusten kattamiseksi. Korkotukena myönnettävä, tuen kapitalisoitua arvoa vastaava määrä ei voi ylittää kertapalkkiona maksettavaa määrää."

4.2.2 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "23 artikla – Neuvontapalvelujen käyttö**

c) tuleville viljelijöille ja metsänomistajille sellaisten neuvontapalvelujen käyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin, joiden tarkoituksena on liiketoimintasuunnitelman laatiminen maa- tai metsätaloustaloustoiminnan kehittämiseksi."

4.3 Komitea kiinnittää huomiota siihen, että useiden uusien jäsenvaltioiden maataloudessa on parhaillaan käynnissä monimutkainen muutosprosessi, joka on vielä pahasti kesken. Sen vuoksi vaatimus, jonka mukaan aikaista eläkkeellesiirtymistä voidaan tukea vain siinä tapauksessa, että maataloutta on harjoitettu vähintään kymmenen vuoden ajan, on kyseisten maiden tapauksessa kohtuuttoman tiukka. Komitea ehdottaa siirtymäkautta, jonka aikana lyhyempikin maataloustoiminta riittäisi tuen saamiseen sillä lisäedellytyksellä, että tuensaaja on käyttänyt suurimman osan työajastaan maataloustyöhön.

4.3.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: lisätään 22 artiklan (Varhaiseläke) 2 kohtaan ("Luopujan on:") uusi alakohta d:**

d) Euroopan unioniin 1. toukokuuta 2004 liittyneiden jäsenvaltioiden viljelijöiden osalta sovelletaan kymmenen vuoden pituista siirtymäkautta, jonka aikana luopuja voi saada tukea siinä tapauksessa, että hän on harjoittanut maataloutta viiden vuoden ajan ennen luovutusta ja että hän on lisäksi edellisten 15 vuoden aikana käyttänyt vähintään puolet työajastaan maataloustyöhön maataloustyöntekijänä.

4.4 Komission ehdotuksen mukaan investointituella voidaan auttaa parantamaan maataloustoiminnan kilpailukykyä tai monipuolistaa sitä. Komitea täsmentää, ettei investointitukea pidä ymmärtää ainoastaan fyysisiin investointeihin liittyväksi. Aineettomat investoinnit, jotka liittyvät teknologisen kehityksen tunnetuksi tekemiseen ja tietämyksen levittämiseen maatiloille – olipa kysymys sitten laatuun liittyvistä tekijöistä, tuotteiden hyödyntämisestä ja/tai ympäristönsuojeluun liittyvistä näkökohdista – on myös sisällytettävä kuhunkin asianomaiseen toimenpiteeseen (25, 27, 31 ja 50 artikla).

4.4.1 Maatalousalalle on tunnusomaista naisten vähyys alalla, kuten komission julkaisemista tiedoista käy ilmi. Näin miehet hyötyvät eniten suorista tuista ja rakennetuista. Tarve tukea ja lisätä naisten osuutta päätöksentekoprosessissa on siis mitä ilmeisin. Sen vuoksi Euroopan unionissa on kehitettävä välineitä, joilla pyritään korjaamaan tilanne ja edistämään naisjohtoisten tilojen perustamista. Komitea suosittaa, että yhteisön strategiseen ohjelmaan sisällytetään tätä kysymystä koskeva erityinen kohta.

4.5 Ehdotetun asetuksen 27 artiklassa käsitellään maa- ja metsätalouden alkutuotannon arvon lisäämistä edistäviä investointeja. Tukikelpoisuus rajataan kyseisessä artiklassa yritysten koon mukaan. Pyrittäessä vahvistamaan maaseutualueiden taloudellista toimintaa komitea pitää komission ehdotusta liian

rajoittavana tarjotakseen tosiasiallisia mahdollisuuksia maaseutualueiden taloudellisen toiminnan kehittämiseen. Todellisuudessa sellaiset yritykset kuin maatalousosuoskunnat tai elintarvikeyritykset, joiden liikevaihto on yli 10 miljoonaa euroa ja jotka työllistävät enemmän kuin 50 työntekijää, eivät välttämättä saa lainoja helpommin kuin pienyrityksetkään, ja kuitenkin ne ovat erittäin merkittäviä työllistäjiä.

4.5.1 Maaseuturahastosta myönnettävä tuki maatalouden alkutuotannon arvon lisäämiseksi on varattava koskemaan sellaista jalostustoimintaa, joka tuo todellista arvonlisää maatalouden paikalliselle ja alueelliselle alkutuotannolle sekä vahvistaa tietotaitoa, alueellista ominaislaatua, alueellisia perinteitä ja innovaatiota. Maaseuturahaston tulee siten myös edistää elintarvikeketjun ja metsätalouden alueellisten toimijoiden välistä yhteistyötä.

4.5.2 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "27 artikla – Maa- ja metsätalouden alkutuotannon arvon lisääminen**

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuki rajoitetaan koskemaan komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikro- ja pienyrityksiä, sekä keskisuuria yrityksiä sekä tuottajien perustamia yhdistysmuotoisia yrityksiä. Metsätaloustuotannon tapauksessa tuki rajoitetaan mikroyrityksiin."

4.6 Ehdotetun asetuksen 28 artiklan muotoilu ei näytä kattavan kaikkia niitä toimia, jotka ovat tukeen oikeutettuja nykyisessä maaseudun kehittämistä koskevassa asetuksessa. Siksi komitea ehdottaa, että maanjako mainittaisiin nimenomaisesti kyseisessä artiklassa. Maanjaossa on otettava huomioon maisemallisten arvojen kunnioittaminen, ja se saa koskea vain maatalouteen liittyviä näkökohtia.

4.6.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "28 artikla – Maa- ja metsätalouden kehittämiseen ja mukauttamiseen liittyvä infrastruktuuri**

Edellä 19 artiklan b kohdan iv alakohdassa säädetty tuki voi kattaa erityisesti maanjaon sekä toimet, jotka liittyvät maa- ja metsätalousmaalle pääsyyn, energiahuoltoon ja vesitalouteen."

4.7 Komitea painottaa, että ehdotettuun asetukseen sisältyvien toimenpiteiden pakollisuus tai vapaaehtoisuus ei riittävän selvästi käy ilmi varsinkaan ehdotuksen ranskankielisestä toisinnosta. Siksi komitea ehdottaa maatalouden ympäristötukia ja eläinten hyvinvointia edistäviä toimia koskevan 37 artiklan sanamuodon muuttamista niin, että siitä käy ilmi toimenpiteiden olevan edelleen pakollisia, kuten nykyisinkin sovellettavassa asetuksessa.

4.7.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "37 artikla – Maatalouden ympäristötuet ja tuet eläinten hyvinvointia edistäviin toimiin**

1. ~~Jäsenvaltiot myöntävät~~ Jäsenvaltioiden on myönnettävä 34 artiklan a kohdan iv alakohdassa säädettyä tukea kaikilla alueillaan niiden erityistarpeiden mukaisesti."

4.8 Kuten kohdassa 3.4 painotetaan, maaseuturahaston ei tule olla vakioratkaisuna oleva rahasto siinä tapauksessa, etteivät muut rahoitusvälineet sovellu maaseutualueiden tukemiseen. Siksi komitea ehdottaa, että pätevyyden hankkimista ja toiminnan edistämistä koskevasta 57 artiklasta poistetaan c ja d alakohdat. Euroopan sosiaalirahastosta on voitava tukea johtotehtävissä olevien henkilöiden ja maaseudun kehittämissuunnitelman laatimisesta vastaavien paikallisviranomaisten koulutusta. Lisäksi, mikäli hanke kuuluu Leader-lähestymistapaan, osa sellaisista toimenpiteistä, jotka tähtäävät toimeliaisuuden edistämiseen alueella, on mahdollista rahoittaa Leader-toimintalinjan avulla.

4.9 Komitea ei kannata aluepolitiikan mallin mukaisen suoritusvarauksen perustamista ja sen osoittamista Leader-toimintalinjaan aluepolitiikkaa jäljitellen. Kokemukset, jotka on saatu suoritusvarauksen käyttämisestä aluepolitiikassa, osoittavat jäsenvaltioiden kokevan tämän toimenpiteen useammin turhauttavana kuin edistyksekkäänä. Vaikka 92 artiklassa arviointikriteerit säilytetään tarkoituksellisesti väljinä, komissio ei selitä, kuinka kyseinen varaus liittyy yhteisön tasolla laadittuihin strategisiin tavoitteisiin. Paikalliset toimintaryhmät eivät myöskään pysty tekemään päätöksiä varauksen käytöstä ennen vuotta 2011. Näin jää vain kaksi vuotta aikaa tutkia uusia hankkeita, jotka budjetiltaan kuitenkin ovat varsin merkittäviä (2,6 miljardia euroa), sekä päättää uusista kansallisista yhteisrahoitusosuuksista, joista ei ole tehty päätöstä vielä suunnitteluvaiheessa. Tämän vuoksi komitea suosittaa 92 artiklan

poistamista ja kehottaa komissiota kiinnittämään Leader-lähestymistapaan enemmän huomiota yhteisön strategisen suunnitelman yhteydessä sekä hyväksyttäessä maaseudun kehittämisohjelmia.

4.10 Komitea on tyytyväinen komission ehdotukseen myöntää tukea maatalojen lomituspalvelujen perustamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Jo aiemmin on osoittautunut, että tämä toimenpide auttaa lisäämään maaseudun houkuttelevuutta ja luomaan työpaikkoja. Viiden vuoden enimmäismääräaika palvelujen perustamisesta lähtien vaikuttaa kuitenkin liian lyhyeltä, jotta tämäntyyppisten palveluiden säilyminen voitaisiin varmistaa.

4.10.1 **Komitean ehdotus tekstin muuttamiseksi: "24 artikla – Tilanhoito-, lomitus- ja neuvontapalvelujen perustaminen**

Edellä 19 artiklan a kohdan v alakohdassa tarkoitettua tukea myönnetään tilanhoito-, lomitus- ja neuvontapalvelujen perustamisesta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tätä alenevaa tukea maksetaan enintään ~~viiden~~ seitsemän vuoden ajan ~~palvelujen perustamisesta.~~"

4.11 Asetuksen 49 artiklan mukaisen yrittäjyyden ja elinkeinoelämän edistämisen ei tule kohdistua pelkästään mikroyritysten luomiseen ja kehitykseen vaan myös jo olemassa olevien yritysten toiminnan jatkamiseen ja yritystoiminnan siirtojen tukemiseen. Komitea esittää yrityspolitiikasta esittämiensä näkemysten mukaisesti, että 49 artiklan a kohdan ii alakohtaan lisättäisiin seuraavaa: "mikroyritysten perustamiseen, niiden toiminnan jatkamiseen ja kehittämiseen myönnettävä tuki – –."

4.12 Maatalouden ympäristöohjelmalla on ympäristön kannalta myönteisiä vaikutuksia (mm. eroosion ja aavikoitumisen väheneminen, veden laadun paraneminen ja vedenkäytön väheneminen sekä biologisen monimuotoisuuden vahvistaminen lajien suojelun avulla), ja sen vuoksi on syytä ylläpitää kannustuspalkkiota, jota myönnetään ympäristövaikutusten tutkimuksen perusteella.

4.12.1 **Komitean ehdotus 37 artiklan 4 kohdan muuttamiseksi**

"4. Tukia myönnetään vuosittain, ja niiden on katettava tehdystä sitoumuksesta aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset sekä kannustinpalkkio, jota maksetaan maatalouden ympäristötoimien toteuttamisen johdosta korvauksena ympäristönsuojeluun liittyvistä palveluista; tarvittaessa ne voivat kattaa myös toimen kustannukset.

Tuensaajat valitaan tarvittaessa tarjouspyyntöjen perusteella soveltaen taloudellisen tehokkuuden sekä ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevan tehokkuuden vaatimuksia.

Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I."

4.13 Kun otetaan huomioon tavoite tukea maaseudulla toimivien pien- ja mikroyritysten perustamista ja niiden toiminnan jatkamista sekä neuvoston ja Euroopan parlamentin 12. heinäkuuta 2004 tekemän, monivuotista ohjelmaa yritysten ja yrittäjyyden hyväksi koskevan päätöksen perustelut, komitea esittää, että komissio ja Euroopan investointirahasto ottaisivat käyttöön uusia toimia, joiden tarkoituksena on edistää sitä, että maaseudun yritykset käyttäisivät rahoitusvälineitä, kuten pk-yrityksille myönnettävää takausta. Komitea ehdottaa, että Euroopan investointirahasto ja komissio tutkisivat, millä tavoin maaseuturahasto, Euroopan sosiaalirahasto, Euroopan aluekehitysrahasto ja Euroopan investointirahaston rahoitusvälineet voisivat täydentää toisiaan, jotta maaseudulla toimivien yritysten perustajien ja niiden toiminnan jatkajien investointeja voitaisiin tukea tehokkaammin ja yksinkertaisemmin.

4.14 Komissio korostaa ehdotuksessaan, että toimintalinjaan 2 "Maankäyttö" sisältyvillä toimilla on erityisesti kannustettava viljelijöitä ja metsänomistajia soveltamaan maankäyttömenetelmiä, joissa otetaan huomioon tarve maiseman säilyttämiseen. Komitea panee merkille, ettei komissio ehdota maatalouden ympäristötukien enimmäismäärien tarkistamista vuonna 1999 tekemäänsä ehdotukseen verrattuna.

4.15 Komitea odottaa asetuksessa säädettävän selvästi, että maaseuturahasto-ohjelman avulla voidaan tukea myös jäsenvaltioiden ja alueiden toimenpiteitä geenivarojen säilyttämiseksi ja hyödyntämiseksi, erityisesti maatilalla toteutettavia *on farm* -toimia.

5. **Päätelmät**

- 5.1 Maaseudun kehittämisen tukemista koskeva komission lainsäädäntöehdotus myötäilee pitkälti Salzburgin konferenssin päätelmiä. Komitea pitää aihetta erittäin tärkeänä ja arvostaa sitä, että komissio on prosessin kuluessa kuullut hyvin komitean jäseniä. Komitea korostaa erityisesti, ettei maaseuturahasto yksinään voi vastata kaikkiin maaseudun kehittämiseen liittyviin ongelmiin. On täsmennettävä sitä, kuinka maaseuturahasto sekä EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto) ja ESR (Euroopan sosiaalirahasto) voivat täydentää toisiaan.
- 5.2 Maaseutualueiden kehitys liittyy luonnollisestikin alueellisen yhteenkuuluvuuden periaatteeseen. Komitea korostaa kuitenkin, että mikäli maaseutualueiden taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys halutaan varmistaa, on otettava huomioon myös yhteisen maatalouspolitiikan ja sen kahden pilarin osuus työpaikkojen säilyttämisessä ja luomisessa kaikkialla unionissa erityisesti kehittämällä innovaatioihin perustuvaa, kilpailukykyistä maataloustoimintaa ja muuta kuin maataloustoimintaa. Tästä syystä komitea kehottaa komissiota ja neuvostoa sisällyttämään yhteisen maatalouspolitiikan uudet suuntaviivat Lissabonin strategian väliarviointiinsa.
- 5.3 Budjettiin liittyvät seikat ovat kysymyksenasettelussa keskeisellä sijalla. Komitea pitää talousarviota koskevia komission ehdotuksia vaatimattomina ja staattisina (1,24 prosenttia BKTL:sta). Tästä syystä komitea suhtautuu epäilevästi Natura 2000:n täydelliseen sisällyttämiseen maaseuturahastoon, sillä se veisi lähes puolet maaseuturahaston kokonaisrahoituksesta. Leader-lähestymistapaan käytettävien varojen kolminkertaistaminen samaan aikaan on paradoksaalista, kun otetaan huomioon kansallisen yhteisrahoituksen kehitys. Komitea muistuttaa, että komission esittämä rahoitusehdotus on vähimmäislähtökohta, jota ilman tulevaa maaseudun kehittämissä politiikkaa ei voitaisi sisällyttää konkreettisesti kestävästä kehityksen strategiaan eikä kilpailukykyiseen ja täystyöllisyydestä nauttivaan eurooppalaiseen talousalueeseen tähtäävään Lissabonin strategiaan.
- 5.4 Komitea on myös huolissaan niistä vaikutuksista, joita budjettikeskustelulla voi olla maaseudun tulevan kehittämissä politiikan täytäntöönpanoon. Komissio suunnitteli aikataulussaan, että maaseudun kehittämissä ohjelmat hyväksyttäisiin ennen vuoden 2006 loppua, mutta jäsenvaltioiden on vaikea päästä nopeasti toimielinten väliseen sopimukseen rahoitusnäköymistä. Komitea toivookin, että komissio esittäisi yhteisön strategisen suunnitelman pääkohdat mahdollisimman pian, vaikka asetukset hyväksytäänkin vasta paljon myöhemmin.
- 5.5 Komitea ehdottaa komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle useita muutoksia, jotka liittyvät Salzburgin konferenssin esittämiin poliittisiin suuntaviivoihin. Näitä ovat esimerkiksi YMP:n ensimmäisen ja toisen pilarin välisen yhteyden säilyttäminen, toissijaisuusperiaate toimenpiteiden suunnittelussa sekä yksinkertaistamisen lisääminen lopullisen tuensaajan hyväksi. Komitea kehottaa komissiota kiinnittämään tähän kysymykseen erityistä huomiota erityisesti maaseudun kehittämissä ohjelmien hyväksymisvaiheessa tiedustelemalla jäsenvaltioilta, kuinka ne ovat pyrkineet yksinkertaistamaan menettelyitä lopullisen tuensaajan kannalta.
- 5.6 Komitea toivoo, että tulevaisuudessa ja kyseistä politiikkaa toteutettaessa komitea voi olla tiiviisti mukana päätöksentekoprosessissa, jotta se voi ottaa kantaa yhteisön strategiseen suunnitelmaan ja valvoa, että järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa kuullaan maaseudun kehittämissä ohjelmia laadittaessa.

Bryssel 9. maaliskuuta 2005

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
pääsihteeri

Anne-Marie Sigmund

Patrick Venturini

*

* *

Huom. Liite tähän asiakirjaan on seuraavalla sivulla.

LIITE

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Seuraava muutosehdotus hylättiin, mutta se sai äänestyksessä vähintään neljänneksen annetuista äänistä:

Muutosehdotus 3

Poistetaan kohdat 3.5.3 ja 3.5.4.

Äänestyksen tulos

puolesta 31

vastaa 69

pidättäytyi äänestämästä 10.

¹ EUVL C 302, 7.12.2004, s. 53–59.

² Lausunto CESE 126/2005, esittelijä Adalbert **Kienle**.

³ EUVL C 302, 7.12.2004, s. 53–59.

⁴ EUVL C 302, 7.12.2004, s. 53–59.

⁵ ETSK:n lausunto CESE 136/2005, esittelijä Lutz **Ribbe**.

⁶ Lausunto CESE 126/2005, esittelijä Adalbert **Kienle**.

⁷ ETSK:n 17. lokakuuta 2001 antama lausunto aiheesta "Uusi talous, osaamiselle rakentuva yhteiskunta ja maaseudun kehittäminen – Nuorten viljelijöiden tulevaisuudennäkymiä", CES 1314/2001 (esittelijä María Candelas **Sánchez Miguel**), EYVL C 36, 8.2.2002.

- -

NAT/256 – CESE 251/2005 – 2004/0161 CNS (fr→fi)TL,SAH/IJ,AS,RP/ev,kr,je

NAT/256 – CESE 251/2005 – 2004/0161 CNS (fr→fi)TL,SAH/IJ,AS,RP/ev,kr,je